

Abans de llegir

Què vol dir
l'expressió
anar de bòlit?
Busca'n
el significat en
el diccionari.

- Saps què és una biografia? N'has llegit mai cap?
- Alguna vegada has sentit a parlar de Marie Curie? Què en saps?
- Per què ha passat a la Història?
- Coneixes el nom d'altres científics? Què van descobrir?
- Per què creus que són importants les investigacions científiques?
- Què passaria si no existissin els medicaments?
- Què et suggereix la fotografia de la lectura?
- I el títol, en què et fa pensar?

institutriu: dona que s'encarrega de l'educació dels infants en cases particulars.

Els camins de la ciència

Marie Curie (1867 – 1934) és el nom d'una de les científiques més importants de la història.

De la seva vida, se n'ha parlat molt i se n'han fet pel·lícules, biografies i articles.

Va néixer a Varsòvia, la capital de Polònia. Quan va fer vint-i-cinc anys, Marie va anar a París per continuar estudiant. Havia estalviat uns quants diners treballant d'**institutriu**, i el seu pare, tot i que eren una família molt pobra, li enviava una petita ajuda econòmica.

Marie parlava força bé el francès –i també l'anglès, el rus i l'alemany, a part del polonès, és clar–, però els primers temps **anava de bòlit** per prendre apunts a les classes de Física i Matemàtiques. Passada la novetat dels primers dies –era l'única noia que assistia a les classes–, els companys de curs van ajudar-la i li deixaven els apunts.

Aviat, però, se'n sortí sola. Al cap de dos anys, ja donava un cop de mà a algun professor en els treballs que aquest feia al seu laboratori.

En una reunió a casa d'un professor va conèixer Pierre Curie, que era **investigador**. Es van casar al cap d'un any.

Així va començar per a la parella una intensa vida de treball. A més d'investigar juntament amb el seu marit, Marie estudiava i es preparava per ser professora. De tant en tant es permetien un moment de repòs: algun diumenge agafaven cadascú la bicicleta i se n'anaven d'excursió als afores de París: als boscos, a les vores dels rius. El matrimoni era pobre en diners, però molt ric en afectes i ganes de treballar.

Tots dos investigadors van continuar treballant plegats i, amb el pas del temps, van descobrir un element químic desconegut fins aleshores, el radi, un metall molt potent que emet una calor intensa de forma continuada. D'aquesta manera, el matrimoni Curie va començar a ser famós entre els científics.

El descobriment del radi va representar un pas molt important per a la ciència, ja que es podia utilitzar per curar algunes malalties greus.

El 1903, Pierre i Marie Curie van rebre el premi Nobel de Física. Els diaris els van qualificar de «**benefactors** de la humanitat». Eren molt populars. Però la fama els molestava, perquè no podien treballar com haurien volgut.

Tothom volia visitar el seu laboratori i conèixer-los.

Saps quines feines fa un **investigador**?
Explica-ho.

benefactor: persona que ajuda algú; que fa el bé.

tenacitat: constància, fermesa.

terrabastall: soroll molt fort produït per una cosa que cau a terra.

Saps què vol dir **perdre el món de vista**?

El dia 19 d'abril de 1906, tres anys després de rebre el premi, Pierre Curie va morir atropellat per un vehicle quan sortia d'una reunió científica i tornava caminant a casa seva. Tot i que a Marie no li faltava la companyia de la família, sobretot de les dues filles, de moment es va quedar sola en les seves recerques. Però les va continuar amb la mateixa **tenacitat** d'abans. Repartia el seu temps entre les classes i el laboratori. Treballava incansablement. Tant, que l'any 1911 va rebre una altra vegada el premi Nobel, aquest cop el de Química. És l'única persona que l'ha obtingut en dues ocasions!

Marie Curie reunia les condicions que acostumen a tenir tots els grans savis: intel·ligència, una enorme capacitat de treball i una gran voluntat. A més, tenia altres qualitats que la feien especial. Quan era petita llegia molt, i es concentrava tant que fins i tot **perdia el món de vista**.

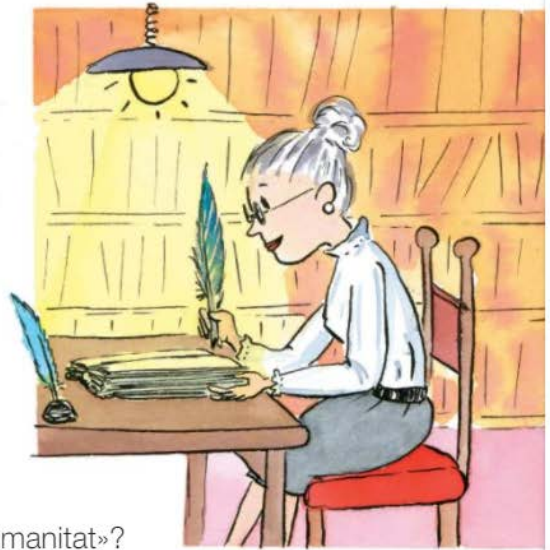
En una ocasió, havent sopat, quan tota la família xerrava animadament, Marie estava asseguda de cap a la taula sobre un llibre obert. Les seves germanes s'hi van apropar. Van col·locar unes cadires a banda i banda i una altra de través, al damunt, arran del cap de Marie. Ella no se'n va adonar. Va acabar de llegir i es va aixecar. Aleshores, la cadira travessera va caure i va fer un **terrabastall**. Marie, sorpresa, no podia imaginar què havia passat.

JOAQUIM CARBÓ,
Els camins de la ciència
(text adaptat)

1 T'ha agradat aquesta lectura? Per què?

2 Ara respon aquestes preguntes:

- a Per què és famosa Marie Curie?
- b Quina va ser la seva primera feina?
- c On va anar a estudiar?
- d Quin va ser el descobriment més important del matrimoni Curie?
- e Per què va ser tan important?
- f Quin any va rebre Madame Curie, conjuntament amb el seu marit, el premi Nobel? I quan el va rebre per segona vegada?
- g Per què els van qualificar de «benefactors de la humanitat»?

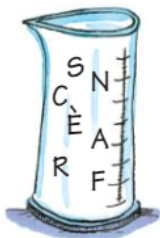
3 Ordena aquestes frases sobre la vida de Madame Curie:

- a La Marie estudiava i es preparava per ser professora.
- b Ella i el seu marit van descobrir el radi.
- c L'any 1903 van rebre el premi Nobel.
- d Al cap de dos anys, ja ajudava alguns professors.
- e Quan la Marie va fer vint-i-cinc anys, anà a París per continuar estudiant.
- f Després de la mort del seu marit, va continuar investigant i va rebre el segon premi Nobel.
- g En una reunió a casa d'un professor va conèixer Pierre Curie, amb qui es va casar.

Atenció!

Quan estudies, sempre has de seure correctament a la cadira i procurar tenir llum natural.

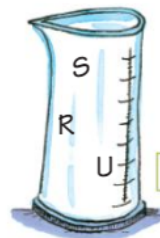
4 Ordena les lletres de cada un d'aquests recipients i obtindràs els idiomes que parlava Madame Curie:

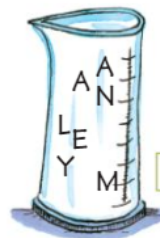
a

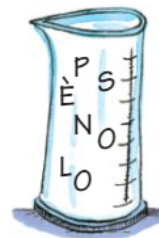
b

c

d

e

FEM UNA BIBLIOGRAFIA

Hola nois i noies! Avui us demano un treball d'investigació!

El que heu llegit abans és la **bibliografia** de Marie Curie. Una bibliografia és un escrit que parla de la vida d'una persona. S'hi expliquen fets personals, familiars, professionals i altres aspectes de la seva vida.

L'estructura d'una bibliografia és la següent:

Dades personals

- Nom i cognoms
- Data i lloc de naixement
- Nombre de germans i ordre que ocupa
- Ofici o professió del pare i de la mare
- Situació de quan era petit/a
- Situació familiar de gran (casat, solter, vidu; amics, fills, etc.)

Dades professionals

- Estudis
- Feines en què ha treballat o treballa
- Premis i reconeixements
- Li agrada la feina que fa?
- Anècdotes relacionades amb la feina o els estudis

Altres dades

- Aficions
- Mascotes
- Altres dades d'interès

Ara com a feina d'investigació **et toca a tu fer una bibliografia.**

De qui? De qui tu vulguis, d'algun cuiner o cuinera, esportista, periodista, científic o científica, cantant...

Has de triar un personatge, buscar informació sobre la seva vida i fer la seva bibliografia seguint l'estructura anterior.

Si vols ho pots fer per escrit o bé fer un vídeo explicant la informació que has trobat.

Vinga ànims!!!!